

Mit vár Budafok Nagy-Budapesttől

Több lakást, jobb közlekedést, több iskolát és gázvezetéket

A vidéki városok meghitt csendje ül az utcákon. A kertekben lángol a rózsa, piroslik a cseresznye s a barackfák szokatlanul bő termést ígérnek. Virágzó jázminbokrok és olajfák bódító illatát hozza a májusi szél.

— Megtévesztő a kép s a hangulat, amely az idegent fogadja — mondják munkatársunknak a városházán. — *Budafok nem „álmos” város.* A huszonnégyezer főnyi lakoságnak 80 százaléka dolgozik ipari üzemekben. Amikor a „koránkelők serege” munkába indul vagy délután hazatér munkahelyéről, ugyancsak népesek az utcák.

A csodálatos bortorgalmi adó

— Ez a város már akkor önálló községgé alakult, amikor Pestkörnyék többi része még sűrű erdő vagy sivár pusztaság volt. Ez a magyarázata Budafok sajátos arculatának, mondják a városházán büszkén, majd hozzátesszik még: — Kétségtelen azonban, hogy Budafok nagyiramú fejlődésének és boldogulásának legnagyobb energiaforrása mindig is Budapest volt. Innen merítette és meríti életerejét és éppen ezért gazdaságilag máris szerves része Nagy-Budapestnek.

Budafok nemcsak Magyarország, de talán egész Európa egyik legnagyobb bortároló és borkereskedelmi gócpontja. Régen évente átlag négy-öt millió hektoliter bort szállítottak el az itteni hatalmas pincékből s a város főjövédelme volt a borforgalmi adó. *Ez az összeg akkora volt, hogy fedezte a községi háztartást, sőt min-*

dig maradt még valami a beruházásokra is.

A város problémái

A felszabadulás után csakhamar munkábalendült a kerék az összes budafoki gyárban. Ma már vigan folyik a termelés a Zománcedény-sajtolóban, a Szikra gyufagyárban, a Gschwindt-féle Szeszgyárban, a Naxos csiszolóban, az Asbestosban, a Karton Lemezgyárban, a Lorilleux nyomdafestékgyárban és a vattagyárban. A Törley és a François pezsgőgyárakban is kedvező előjelek tapasztalhatók. A Törleyben évente nem kevesebb mint két és félmillió üveg pezsgőt gyártottak, a termelés azonban a felszabadulás után megállt, mert a raktárt a németek kifosztották, a töltőhelyiségeket s a töltőgépeket a háború megsemmisítette.

A város problémáit a következőképpen fogalmazták meg a budafokiak: — *Több lakást, jobb közlekedést, több iskolát és gázvezetéket várunk Nagy-Budapesttől!*

A letűnt rendszer bűne: a barlanglakás

A lakáskérdés régóta foglalkoztatja már a budafoki dolgozókat. Aki még nem ismerné a mult rendszer átkos szociálpolitikáját, látogasson el egyszer Budafokra, mert ez a rendszer itt felejtette nevéjegyét: *a barlanglakásokat!*

Budafoknak nagy borospincehálózata van. A város altalaja a Péter Pál-utca vonalától délre helyenként már a felszíntől kezdődően 30—40 méterre mélyre. A török hódoltság után Budafokról is bőven szállított-

tak az építkezéshez mészkövet. Ez a kőbányászat kettős haszonnal járt a bányatulajdonosoknak: értékesítették a követ s a kőfejtés nyomán támad üreget pinceként, vagy lakásként adták bérebe. A „lakásnak” csúfolt barlangért, ma is 5—10 forintot fizetnek a családok havonta. Budafoknak ez a külön „nevezetessége”, amely fölött azonban már megkondult a lélekharang. A demokrácia. A demokrácia rohamosan felszámolja és eltörli még az emléket is.

— Hogy mekkora volt itt a tudóvész pusztítása és a gyermekhalandóság, arról csak a statisztikusok tudtak. A felszabadulás előtt még négyszázötvenhat család lakott barlanglakásban 1802 családtaggal. Alig mult négy év a felszabadulás óta s ez a szám már 172 családra csökkent, a barlanglakó családtagok száma már csak 564.

— A háború alatt a 4500 lakásból megsérült 2100 ház. A teljesen megsemmisült 150 ház kivételével minden házat rendbehoztunk és lakhatóvá tettünk. A lakástermelés természetesen folyik tovább. A barlanglakásokon rövidesen teljesen felszámoljuk — jelenlik ki határozottan a városházán.

— A másik probléma: a közlekedés. Akit már meglehetősen elkényeztetett a kényelmes és gyors pesti közlekedés, az nem szívesen vállalkozik egy-egy budafoki útra. A HÉV csúcsforgalom idején 10 percnél, máskor pedig 20 percnél közeledek. Sokat segítene rajtunk, ha Budafok is kapna autóbust. Nagyon megfelelne egy olyan vonal, amely az 1-es autóbushoz csatlakoznék. A másik lehetőség lenne, a 35-ös villamos vonalának a meghosszabbítása az Antal-utcai megállóig. A villamos sűrűbben is jár, gyorsabban is közlekedik, mint a HÉV — javasolják a budafokiak.

Nagyon zsúfoltak az iskolák

Budafok szorgalmas, dolgos népe igen sok gondot fordít a gyermekek iskoláztatására. Józán ez a nép s ebből a józanságból adódik a családi élet szeretete. Míg 1945-ben csak 175 házasságkötés történt, a mult évben már 264 pár járult az anyakönyvvezető elé. Budafoknak öt általános iskolája, egy gimnáziuma és egy kereskedelmije van. Az általános iskolák befogadóképessége azonban már nem megfelelők. Nagyon zsúfoltak az iskolák, a Pannonia-utcai iskolában például este 6 óráig folyik a tanítás.

— Ezen úgy segítünk, hogy a meglévő iskolákra ráépítünk, vagy pedig megtoldjuk a régi épületeket — kapjuk a választ illetékes helyen.

Teljesül egy régi álmom

A harmadik pedig, amit Budafok népe Nagybudapesttől vár: *a gázvezeték!* Az öt éves terv gázt ad a budafoki háztartásoknak.

A lakosság 15 százaléka értelmi-ségi, 5 százaléka kisiparos és kiskereskedő. Nehézségekkel küzdenek az asztalosok, akik a multban a minőségi asztalosipart üzték, luxusbútorokat készítettek, ellentétben Ujpesttel, amely a tömegáru hazája volt. A luxus asztalosipart még nem sikerült teljesen átállítani.

Hangulatos város Budafok. Kelen-völgy, Rózsavölgy, Óhegy és a többi festői rész kertés házaiban igazán jól kipihenheti az ember a dolgos hétköznapi fáradalmait.